

Niekonstytucyjne podatki

9 października 2014

Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżył do Trybunału Konstytucyjnego wysokość kwoty wolnej od podatku, która jest według niej tak niska, że aż sprzeczna z konstytucyjną zasadą sprawiedliwości społecznej.

Wyborcza.biz przypomina, że obecnie kwota wolna od podatku wynosi w Polsce 3091 zł, co oznacza, że jest ponad dwukrotnie mniejsza od kryterium dochodowego uprawniającego do pomocy socjalnej, które w przeliczeniu na rok wynosi 6504 zł (czyli 542 zł miesięcznie). W związku z tym dochodzi do paradoksalnej sytuacji, w której potrzebujący z jednej strony mogą być uprawnieni do zasiłków z pomocy społecznej, a z drugiej wymagany jest już od nich podatek dochodowy.

Innym aspektem, na który zwraca uwagę Irena Lipowicz, jest zamrożenie poziomu kwoty wolnej od roku 2008. A tymczasem skumulowany wskaźnik inflacji w okresie 2008-2014 wyniósł 17,9%, tak więc o tyle też przynajmniej powinna zostać podniesiona kwota wolna. Tymczasem w tym okresie jej wysokość ani drgnęła.

Kwota wolna od podatku jest w Polsce najniższa ze wszystkich państw Unii Europejskiej, które ją stosują. Jej wysokości nawet nie da się porównać z krajami zachodniej Europy. Przykładowo w Niemczech wynosi ona w przeliczeniu ponad 30 tys. zł, co oznacza, że jest 10 razy większa, pomimo że niemiecka średnia płaca jest wyższa ok. 4 razy. W Hiszpanii jest ona jeszcze wyższa i wynosi ok. 74 tys. zł, co oznacza, że jest większa aż 24-krotnie. Jednak nie tylko w porównaniu do państw tzw. starej Unii Polska wypada błado. Kwota wolna od podatku w Chorwacji, a więc u najmłodszego członka UE, wynosi ponad 14 tys. złotych, czyli jest 4,5 razy wyższa.

Podniesienie kwoty wolnej od podatku byłoby ważnym krokiem w

kierunku bardziej progresywnego systemu podatkowego, gdyż obecnie ma on charakter linowy lub nawet, co zauważają niektórzy komentatorzy, regresywny (czyli bogatsi płaca proporcjonalnie mniej). Straty budżetowe z tego tytułu będzie można powetować np. poprzez obniżenie progu dochodowego dla górnej stawki podatku dochodowego oraz ewentualne wprowadzenie trzeciej, najwyższej stawki.